

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

**Факультет психології
Кафедра педагогіки та корекційної освіти**

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
роботи
проф. С.О. Чернецький
” _____ 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 4.20 Корекційна андрагогіка

напрямок підготовки 6.010105 Корекційна освіта

спеціальність _____
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

факультет/центр Психологічний
(назва факультету/центру)

Дніпропетровськ
2015 рік

Робоча програма з нормативної дисципліни „Корекційна андрагогіки” для студентів за напрямом підготовки 6.010105 Корекційна освіта

„_____” 2015 р. – 10 с.

Розробники: доценткафедри педагогіки та корекційної освіти ДНУ ім. Олеся Гончара – Нетьосов Сергій Іванович.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і корекційної освіти.

Протокол від „31 ” серпня 2015 р. № _1

Завідувач кафедри

проф. Гладуш В.А.

„_____” 2015 р.

Схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки/спеціальністю 6.020302 «Корекційна освіта»

„15” вересня 2015р. № 1.

Голова

проф.Гладуш В.А.

„_____” 2015 р.

Схвалено Вченою радою факультету психології.

Протокол від „ 22 ” вересня 2015 р. № 1.

Голова _____ доц. Волков Д.С.

„_____” 2015 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2,5	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта»	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.020302 <u>Корекційна освіта</u>		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		3-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 81		5-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	
		Практичні, семінарські	
		18 год.	
		Лабораторні	
		Індивідуальна робота	
		Самостійна робота	
		47	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/3

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни „Корекційна андрагогіка” є підготовка студентів – майбутніх корекційних педагогів до корекційної та реабілітаційної діяльності, яка в рамках реалізації безперервної освіти спрямована створенні необхідних психолого-педагогічних умов для найбільш повної адаптації, інтеграції та соціалізації дорослих людей з порушеннями психофізичного розвитку.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Корекційна андрагогіка» є:

– забезпечення науково-теоретичної бази для формування знань, умінь і навичок у майбутніх корекційних педагогів для роботи у спеціалізованих центрах та закладах корекції дорослих осіб з порушеннями психофізичного розвитку;

- формування у студентів категоріальних понять корекційної андрагогіки на основі вивчення науково-практичної логіки її становлення;
- формування необхідного якісного рівня професійної підготовки корекційного педагога, який може у відповідності з актуальними завданнями корекційної педагогічної науки та практики творчо і продуктивно розв'язувати комплексні корекційно-розвиткові та педагогічно-виховні проблеми спеціального навчання, особистісного становлення і соціалізації дорослих осіб з порушеннями психофізичного розвитку;
- забезпечення студентів знаннями теорії та практики роботи з дорослими людьми, які мають у структурі свого розвитку інтелектуальні порушення;
- стимулювання студентів до активної аналітико-пошукової роботи, спрямованої на визначення ефективних шляхів подолання наслідків психофізичних вад здоров'я у дорослих людей;
- навчання моделюванню, здійсненню та організації системи спеціальної допомоги дорослим людям з порушеннями психофізичного розвитку;
- прищеплення толерантного ставлення до дорослих людей з порушеннями психофізичного розвитку.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні поняття, терміни, концепції корекційної андрагогіки;
- стан сучасної соціальної та психолого-педагогічної допомоги дорослим особам з порушеннями психофізичного розвитку на основі теоретичного опрацювання спеціальної літератури;
- основні проблеми корекційного навчання та виховання, систему принципів, методів, прийомів і корекційних засобів навчання, виховання та професійної підготовки дорослих осіб з психофізичними вадами;
- різноманітні методи та прийоми навчання, виходячи з пізнавальних можливостей і перспектив розвитку дорослих людей з порушеннями психофізичного розвитку;
- прогноз інтелектуальної та особистісної динаміки розвитку дорослих осіб з порушеннями психофізичного розвитку і згідно даних прогнозу створювати моделі їх соціалізації;

вміти:

- здійснювати специфічний та індивідуальний підхід до дорослих людей з порушеннями психофізичного розвитку на основі знань структури дефекту, соціальних умов виховання, соматичного стану, здібностей, мотиваційної, афективної, сенсорної, когнітивної сфер розвитку їхньої особистості;
- застосовувати методи психолого-педагогічного дослідження з метою визначення особливостей розвитку дорослих осіб з порушеннями психофізичного розвитку та специфіки застосування форм та видів корекційної роботи з ними в спеціалізованих центрах та реабілітаційних закладах;
- аналізувати, оцінювати та узагальнювати явища педагогічного процесу в спеціалізованих (корекційних) освітніх закладах та реабілітаційних центрах;
- порівнювати і визначати сутність корекційного компоненту різних педагогічних шкіл, спрямованих на подолання інтелектуальних вад розвитку дорослої людини та застосовувати отримані знання для поглиблення корекційно-педагогічного досвіду;
- працювати з родинами дорослих осіб з психофізичними порушеннями: надавати їм інформаційну, консультативну та методичну допомогу відповідно до особливостей розвитку пацієнтів, умов життєдіяльності та оптимістичного прогнозування результатів корекційного впливу;
- визначати й удосконалювати форми і зміст корекційно-педагогічного процесу, спрямованого на подолання психофізичних вад здоров'я дорослих людей, забезпечення формування життєвих компетенцій.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I

Основні особливості корекційної роботи з дорослими людьми з психофізичними вадами

Тема 1.

Поняття про андрагогіку та етапи її розвитку.

Тема 2.

Методологія корекційної андрагогіки та стратегія розвитку корекційної діяльності в Україні.

Тема 3.

Система професійного навчання та зайнятості інвалідів з психічними захворюваннями та розумовою відсталістю.

Тема 4.

Зміст освіти, принципи, методи та прийоми навчання дорослих з психофізичними порушеннями.

Змістовий модуль II

Корекційна робота з дорослими інвалідами різних нозологій

Тема 5.

Причини виникнення та корекція логопедичних проблем у дорослих.

Тема 6.

Система корекції дорослих сліпих.

Тема 7.

Корекція дорослих осіб з порушенням слуху.

Тема 8.

Система корекційної роботи з дорослими людьми з психічними вадами та з інвалідами маломобільних нозологій.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна і вечірня форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7						
Змістовий модуль I												
Основні особливості корекційної роботи з дорослими людьми з психофізичними вадами												
Тема 1. Поняття про андрагогіку та етапи її розвитку.	10	2	2			6						
Тема 2. Методологія корекційної андрагогіки та стратегія розвитку корекційної діяльності в Україні	9	2	2			5						
Тема 3. Система професійного навчання та зайнятості інвалідів з психічними захворюваннями та розумовою відсталістю.	12	2	4			6						
Тема 4. Зміст освіти, принципи, методи та прийоми навчання дорослих з психофізичними порушеннями.	10	2	2			6						

Разом за змістовим модулем 1	41	8	10			23						
Змістовий модуль II												
Корекційна робота з дорослими інвалідами різних нозологій												
Тема 5. Причини виникнення та корекція логопедичних проблем у дорослих.	10	2	2			6						
Тема 6. Система корекції дорослих сліпих.	10	2	2			6						
Тема 7. Корекція дорослих осіб з порушенням слуху.	10	2	2			6						
Тема 8. Система корекційної з дорослими інвалідами маломобільних нозологій.	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 2	40	8	8			24						
Усього годин	81	16	18			47						

5.Теми семінарських занять (немає)

6.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Навчання дорослих як наукова проблема.	2
2	Корекційна андрагогіка –реалізація безперервної освіти дорослими людьми з особливими потребами	2
3	Загальні аспекти корекції дорослих людей з обмеженнями життєдіяльності.	2
4	Основи навчання дорослих осіб з психофізичними порушеннями.	2
5	Система корекції логопедичних проблем у дорослих.	2
6	Корекційні заходи для дорослих сліпих.	2
7	Корекція дорослих осіб з порушенням слуху.	2
8	Корекційні заходи для дорослих людей з психічними вадами та з інвалідами маломобільних нозологій.	2
	Усього годин	8

7.Теми лабораторних занять (непередбачені)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
Змістовий модуль 1		
1	Андрагогіка: поняття та етапи розвитку.	6
2	Освіта дорослих з порушеннями психофізичного розвитку на сучасному етапі розвитку суспільства.	5
3	Суб'єкт навчання – доросла людина з психофізичними порушеннями. Розвиток у цієї категорії людей пізнавальної сфери.	6
4	Принципи та методика навчання дорослих з психофізичними порушеннями.	6

Змістовий модуль 2		6
5	Сучасні підходи до корекції логопедичних проблем у дорослих.	6
6	Корекційні заходи для дорослих сліпих.	6
7	Корекція дорослих осіб з порушенням слуху.	6
8	Корекційна робота з дорослими людьми з психічними вадами та з інвалідами маломобільних нозологій.	
Усього годин		47

Види самостійних робіт:

- реферат;
- анотація опрацьованої додаткової літератури з курсу дисципліни,
- аналітичний огляд літератури з проблеми,
- складання бібліографічний опису за темою,
- повідомлення з теми, рекомендованої викладачем,
- повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття у науці, аналіз інформації, самостійні дослідження.
- складання глосарію основних термінів і понять теми, есе на запропоновану тему.

9. Індивідуальні заняття

Не передбачені

10. Методи навчання

Методами навчання дисципліни „Корекційна андрагогіка” є: лекції, практичні заняття за типом «круглих столів», виступи з науковими повідомленнями в рамках практичних занять по типу «прес-конференція» у відповідності до тем, передбачених робочою програмою, підготовка та індивідуальний захист доповідей, рефератів, наукових повідомлень в рамках практичних занять по типу «круглий стіл», інтерактивні заняття, підготовка самостійних робіт.

11. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни реалізується поточний, періодичний, підсумковий, взаємоконтроль, самоконтроль. Поточний контроль спрямовується на визначення рівню підготовки студентів на планових заняттях шляхом опитування програмного матеріалу, виставлення відповідних оцінок за усні відповіді. Під час занять застосовується індивідуальна, фронтальна і групова перевірки. Результати навчання студентів контролюються на практичних заняттях. Самоконтроль використовується для розвитку активності й свідомості, міцності знань, навичок і вмінь студентів. Періодичний контроль полягає у визначенні рівня та обсягу оволодіння знаннями, навичками і вміннями наприкінці модулю. Підсумковий контроль охоплює і теоретичну і практичну підготовку студентів, проводиться наприкінці періоду навчання, під час іспиту.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Форма оцінювання	Змістовий модуль №1								Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
Кількість балів за відвідування та конспектування лекції	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Максимальна кількість балів за роботу на практичному занятті	5	5	5	5	5	5	5	10	45
Кількість балів за	4	5	5	5	5	5	5	5	39

самостійну роботу									
Усього	11	12	12	12	12	12	12	17	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
64 -74	D	Задовільно	
60 - 63	E		
0-59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F *	незадовільно з обов'язковим вивченням дисциплін	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* оцінка F виставляється тільки за результатами складання заборгованості комісії

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни „Корекційна андрагогіка”.
2. Робоча програма дисципліни „Корекційна андрагогіка”.
3. Засоби для проведення поточного й підсумкового контролю:
 - завдання до практичних занять;
 - завдання для самостійної роботи студентів.
4. Перелік навчальної та учбово-методичної літератури, що забезпечує вивчення дисципліни.

14. Рекомендована література

Базова

1. Гуманистические основы технологий обучения взрослых в различных образовательных системах /Под ред. А.Е.Марона. – СПб., 1999.
2. Змеев С.И. Технология обучения взрослых. – М., 2002.
3. Колесникова И.А. Основы андрагогики. – М., 2003.
4. Освіта осіб з інвалідністю в Україні. Тематична національна доповідь / За заг. ред. В.М. Синьова, В.В. Засенка, В.І. Бондаря, М.К. Шеремет та ін. – К., 2010. – 417 с.
5. Сігаєва Л.Є. Андрагогіка в професійному навчанні: Методичні рекомендації.- К.: ПП ”ЕКМО”. – 2003. – 47 с.

Додаткова

1. Абелева І.Ю. На допомогу дорослим заикаючимся. /І.Ю. Абелева. - М: Пріор - Издат., 2009 - 949 с.
2. Большакова С.Є. Мовні порушення у дорослих та їх подолання./С.Є. Большакова - М.: Изд-во ЕКСМО-Прес, 2002. - 160 с.
3. Верчук С.С. Освіта дорослих: історія і сучасність / С.С. Верчук[Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://eliteua.org/guidelines/15-osvita_doroslih_istoriya_i_suchasnist.html
4. Гончар Л.К. Соціальні послуги на рівні громади для людей з розумовою відсталістю: Посібник для дистанційного навчання. – К., 2004. – 80 с.

5. Гончаренко Н.М. О двух концепциях социальной реабилитации человека с ограниченными возможностями: диагностика, коррекция, реабилитация.- Красноярск, 1996.- 80 с.
6. Даринский А.В. Кого и как включать в систему образования взрослых //Педагогика. – М., 1995. - №2. – С. 13 – 16.
7. Декларация о правах умственно отсталых лиц, от 20 декабря 1971 г.[Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_119
8. Заикание у взрослых..[Электронный ресурс]. – Режим доступа:<http://www.neuroplus.ru/bolezni/narusheniya-rechi/zaikanie-u-vzroslyh.html>
9. Змеев С.И. Андрагогика: становление и пути развития // Педагогика, 1995.- № 2.- С.66-67.
10. Змеев С.И. Основы андрагогики.- М, 1999.
11. Инструкция по содействию прав человека для лиц, страдающих психическими расстройствами. – К.: Сфера, 1997. – 103 с.
12. Кемкіна В.І. Динаміка функцій організму дорослих сліпих у процесі корекції за допомогою фізичних вправ / В.І. Кемкіна, О.С. Сокирко, В.В. Кемкін // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2013 р., Вип. 28 (81). – С. 156 – 160.
13. Кемкіна В.І. Проблема психофізичного розвитку дорослих сліпих та корекція їх стану засобами ігрової діяльності / В.І. Кемкіна // Педагогіка та психологія. – 2011, № 12. – С. 38 – 41.
14. Кравченко Р.І. Київська модель послуг для розумово відсталих інвалідів у громаді // Соціальна робота в територіальній громаді м. Києва: досвід 2004 року. Нариси практиків (За ред. К.С.Шендеровського, І.Я.Ткач, К.В.Савченко. – К.: КМЦССМ, 2004. – 217 с.
15. Криницька Л. Взаємодія професійно-технічних навчальних закладів і служб зайнятості в організації підготовки незайнятого населення // Педагогіка і психологія професійної освіти.- 2002.-№2.- С. 8- 15.
16. Кротов А., Старовина Е. Системный подход к профессиональному образованию инвалидов // Человек и труд.- 1999.- №10.
17. Малофеев Н.Н. Реабилитация средствами образования: социо-культурный анализ современных тенденций// Подходы к реабилитации детей с особенностями развития средствами образования.- М., 1996.- С.97-105.
18. Образование взрослых и социальные перемены // Совет Европы: Совет по культурному сотрудничеству.- СПб, 1993.
19. Полякова М.В. Особенности образования взрослых / М.В. Полякова[Электронный ресурс]. Режим доступа:
20. <http://urorao.rsvpu.ru/filedirectory/143/27.doc>
21. Сіґаєва Л.Є. Принципи навчання дорослих: ученй – андрагог / Л.Є. Сіґаєва[Електронний ресурс]. Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/7237/1/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%BF%D0%B8_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B8%D1%85.pdf
22. Хаджирадева С.К. Навчання дорослих як наукова проблема / С.К. Хаджирадева // Дошкільна освіта, 2005. – № 2 (8). – Режим доступу: <http://lips.zp.ua/states/264-120032.html>
23. Шохов-Троцкая М.К. Стратегия и тактика восстановления речи / М.К. Шохов-Троцкая. – М., 2000.

15. Інформаційні ресурси

1. Всеобщая декларация прав человека. Организация Объединенных Наций 10 декабря 1948 года<http://www.memo.ru/Prawo/fund/481210.htm>
2. Adult education in the 1990s: A Report on the 1991 National Household Education Survey — National Center for Education Statistics // Working Paper. — № 98 — 03, February 1998 (www.nces.ed.gov).
3. Delors Jacques. Adult education: from luxury to necessity // Bulletin Education For All's 2000. — № 27. April - June 1997.

4. Dewey John. Democracy and Education (www.ilt.columbia.edu).
5. Hamburg Declaration on Adult Learning. The Fifth International Conference on Adult Education. — Hamburg (www.education.unesco.org).
6. Всемирный Совет по образованию взрослых (ICAE) — www.web.net/icae.
7. Европейская Ассоциация образования взрослых (EAEA) — www.vsy.fi/eaea.
8. Финская Ассоциация образования взрослых (FAEA) — www.vsy.fi.
9. Скандинавская Народная Академия (NFA) — www.nfa.se.
10. Норвежский Институт исследований образования взрослых — www.nvi.no.
11. Национальная организация по образованию взрослых Англии и Уэльса — www.niace.org.uk.
12. Дайджест всемирной периодики по образованию взрослых (CarfaxPublishingCompany) — www.carfax.co.uk.

**16. Структура рейтингової системи оцінювання дисципліни
Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара
Кафедра педагогіки та корекційної освіти**

Дисципліна: „ Корекційна андрагогіка”.

Академічна група: ДК – 13 – 1,2.

Навчальний рік: 2015-2016

Семестр: 1-й

Елементи контролю за 1 модулем: (100 балів)

1. Відвідування лекційних занять з урахуванням конспектування лекцій - 2 б.

Максимальна кількість – **16 б.**

2. Підготовка та виступи на практичних заняттях - 5 б.

Максимальна кількість балів – **45б.**

3. Виконання завдань самостійної роботи .

Види самостійних робіт:

- реферат – т.8 – 5 б;
- анотація опрацьованої додаткової літератури з курсу дисципліни – т. 7 – 5 б.,
- аналітичний огляд літератури з проблеми – т. 6 – 5 б.,
- складання бібліографічний опису за темою– т. 5 – 5 б.,
- повідомлення з теми, рекомендованої викладачем – т. 4 – 5 б.,
- складення глосарію основних термінів і понять теми – т. 3 – 5 б., – т. 2 – 5 б.,
- есе на запропоновану тему– т. 1 – 4 б.

Максимальна кількість балів – **39 б.**

Термін складання: **16-й**тиждень.

Термін перескладання: **17-й**тиждень.

Доцент _____

Нетьюсов С.І.

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та корекційної освіти
від _31.08.2015, протокол 1

Завідувач кафедри педагогіки та корекційної освіти

проф. Гладуш В.А.